

■ УДК 784.3.087.612:801.73

Цао Хе, аспірант, Харківська державна академія культури, м. Харків

ГЕРМЕНЕВТИЧНИЙ ПІДХІД ЩОДО З'ЯСУВАННЯ МЕТАФОРИЧНОГО ЗМІСТУ КОЛОРАТУРНИХ АРІЙ ПІЗЬНОГО ПЕРІОДУ ТВОРЧОСТІ ШАН ДЕЇ

Застосування герменевтичного підходу зумовлене метою з'ясування метафоричного змісту колоратурних арій Шан Деї. Твори китайського композитора розглянуто як зразок тлумачення китайської колоратури й жанру колоратурної арії в аспекті втілення сучасних національних ідеалів вокального мистецтва. Прийоми колоратури використано для розкриття змісту центрального смислообразу поетичного тексту, поетику якого відображено в колоратурній стилістиці. Колоратура набуває значення музичної метафори центрального смислообразу поетичного тексту. Колоратурі надається метафорична функція, яка дозволяє висунути гіпотезу стосовно створення Шан Деї унікального вокального циклу колоратурних арій.

Ключові слова: *жанр колоратурної арії, вокальний цикл колоратурних арій, метафоричне тлумачення колоратури.*

Цао Хе, аспірант, Харьковская государственная академия культуры, г. Харьков

ГЕРМЕНЕВТИЧЕСКИЙ ПОДХОД К ВЫЯСНЕНИЮ МЕТАФОРИЧЕСКОГО СМЫСЛА КОЛОРАТУРНЫХ АРИЙ ПОЗДНЕГО ПЕРИОДА ТВОРЧЕСТВА ШАН ДЕИ

Применение герменевтического подхода обусловлено целью распознавания метафорического содержания колоратурных арий Шан Деи. Произведения китайского композитора рассмотрены как образец трактовки китайской колоратуры и жанра колоратурной арии в аспекте воплощения современных национальных идеалов вокального искусства. Приемы колоратуры использованы для раскрытия содержания центрального смислообразу поэтического текста, поэтика которого отобразена в колоратурной стилистике. Колоратура получает значение музыкальной метафоры центрального смислообразу поэтического текста. Колоратура имеет метафорическую выразительную функцию, что позволяет выдвинуть следующую гипотезу: Шан Деи создал уникальный вокальный цикл колоратурных арий.

Ключевые слова: *жанр колоратурной арии, вокальный цикл колоратурных арий, метафорическая трактовка колоратуры.*

Сао Хе, postgraduate of the Department of Theory of Music and Piano, Kharkiv State Academy of Culture, Kharkiv

HERMENEUTIC APPROACH TO THE APPREHENSION OF METAPHORICAL CONTENT OF COLORATURA ARIAS OF THE LATE PERIOD OF SHANG DEI'S CREATIVE WORK

The use of the hermeneutic approach is conditioned by the objective of apprehending the metaphorical content of Shang Dei's coloratura arias. The works of the Chinese composer are considered as an example of the interpretation of the Chinese coloratura and the genre of coloratura aria in the aspect of the embodiment of modern national

ideals of vocal art. The coloratura techniques are used to reveal the content of the central semantic image of a poetic text, the poetics of which is reflected in coloratura stylistics. The coloratura obtains the meaning of the musical metaphor of the central semantic image of the poetic text. The coloratura has a metaphorical expressive function, which enables to bring forward the following hypothesis: Shang Dei has created a unique vocal cycle of coloratura arias.

Keywords: *genre of coloratura aria, vocal cycle of coloratura arias, metaphoric coloratura interpretation.*

Постановка проблеми. Покладений в основу герменевтичного розуміння сутності художнього тексту принцип діалектичного співвідношення властивих йому одиничного й цілого сприяє вивченню новаторського змісту, втіленого в колоратурних аріях китайського композитора Шан Деї на початку ХХІ ст. Трагування прийомів колоратури у зв'язку із композиторським завданням розкриття художніх образів поетичного тексту надає вокально-інструментальним фігурам арій метафоричного значення. Герменевтичний підхід, застосований у цьому дослідженні, сприяє розкриттю своєрідності метафоричного тлумачення колоратури китайським композитором у поетично-музичних текстах арій та у відтвореній у них цілісності, яка набуває жанрових ознак вокального циклу.

Мета статті — визначити специфіку метафоричного тлумачення колоратури в чотирьох пізніх аріях Шан Деї.

Виклад основного матеріалу дослідження. Чотири арії Шан Деї (1932–2005) пізнього періоду творчості композитора — зразок тлумачення китайської колоратури й жанру колоратурної арії в аспекті втілення сучасних національних ідеалів вокального мистецтва. Пізні арії композитора об'єднує *метафоричне тлумачення колоратури*. Використання прийомів колоратури зумовлене завданням розкриття змісту центрального смислообразу поетичного тексту арій, поетика якого метафорично відображається в колоратурній стилістиці. Колоратура набуває значення музичної метафори центрального смислообразу поетичного тексту; поетичний смислообраз і колоратура поєднані спільними метафорами. Тлумачення колоратури зумовлене художньою метою втілення сутності головного смислообразу поетичного тексту. Колоратура виконує метафоричну виразальну функцію. Метафоричне трагування колоратури — фундаментальна основа, що дозволяє висунути гіпотезу стосовно створення Шан Деї унікального вокального циклу колоратурних арій (на вірші китайських поетів).

Цикл пізніх колоратурних арій Шан Деї відображає характерну властивість класичної національної поезії — відсутність чітко вираженої дієвості, тяжіння до розкриття таємних значень прихованого сюжету. Ранні арії передають життєві враження ліричного героя в молодості; тут діє принцип китайської класичної поезії «пейзаж в емоціях» [1]. Прикінцева колоратурна арія, яка втілює образ ліричного героя, котрий виконує функцію узагальнення, характерну фіналові циклу. На межі третьої й четвертої арій відбувається метаморфоза образу ліричного героя: він перетворюється на мудре-

ця, котрий у зрілому віці узагальнює результати життєвого шляху, оскільки зберіг у серці пам'ять про молодість. Пауза між третьою й четвертою аріями означає дещо більше, ніж часовий інтервал між номерами вокального циклу: відбуваються розрив життєвого хронотопу ліричного героя, зміна його іпостасей, перевтілення юнака на мудрого старця, духовна спадщина котрого збагачена спогадами молодості. В образі ліричного героя циклу простежується традиція європейського романтизму, для якого характерна іпостась юнак-старець, що втілилася в героях фаустіансько-чайльд-гарольдівського типу [2]. Є розбіжності між європейським і китайським типами художньої інтерпретації романтичної іпостасі юнак-старець. Прикладом європейської інтерпретації юнака-старця є концепція роману Альфреда де Мюссе «Сповідь сина сторіччя», відповідно до якого старече світовідчуття, властиве юним душам, зумовлене «хворобою сторіччя» — розчаруванням. Однак у тлумаченні цієї іпостасі, відповідно до законів китайської поезії, акцент пов'язаний із юнацьким вмістом у душі старця, сповненого оптимізму, духовного й фізичного здоров'я, збереженого протягом життя.

Те, що колоратурні арії, які аналізуються, написані композитором у пізній період творчості, свідчить про втілення в них методу європейського романтизму — *автобіографізму* [2]. Його дія у вокальних творах Шан Деї виявляється в тому, що композитор узагальнив, очевидно, власний творчий і життєвий досвід.

Тема шляху (мандрів), характерна мистецтву європейського романтизму [2], китайської філософії й класичної поезії (пошук істинного Дао), сприяє поєднанню художнього змісту арій. Її відбито у використанні численних форм і символів руху. У першій арії символіка шляху пов'язана з вечірньою ходою ліричного героя «звивистою стежиною» «назустріч сонцю, що сідає». Символіка початку людського життя дзеркально передбачає зміст фінальної арії: шлях старця освітлює сяйво променів сонця, яке підіймається. У другій арії тема шляху набуває вертикалізованого вигляду: «біла тополя» поєднує «низ» і «верх» художнього часу-простору. У третій арії розкриття означеної теми пов'язане з нестримним рухом дівочого хороводу. У четвертій арії тема шляху набуває філософського прочитання; у ній узагальнено різновиди тлумачення теми шляху, подані в попередніх аріях.

Пісня як поетичний смислообраз об'єднує першу, третю й четверту арії; у музичній драматургії пісенність як принцип організації центральних розділів арій характерна всьому циклові. Контраст між пісенністю центральних розділів і колоратурним стилем прелюдій-каденцій — принцип оформлення пізніх арій Шан Деї.

Функція наскрізного смислообразу, що об'єднує арії, належить танцю. Його кульмінаційний розвиток відбувається в третій арії, що змальовує картину хороводу дівчат Тибету. Танцювальність, як і пісенність, характерна для музичної організації арії. На структуру та зміст третьої арії вплинув жанр народної національної пісенно-танцювальної традиції, популярний у період розквіту Таньської династії, «дацюй» («велика пісня»), для якого характерне об'єднання співу й танцю як складових релігійного ритуалу.

Музичну драматургію арій вирізняє різноманітність мелодійної обдарованості Шан Деї. Про це свідчить поєднання множини виразних мелодій, деякі з яких звучать у циклі лише один раз (композитор уникає музичних повторів словесного тексту).

Колоратурна арія «Увечері ми ступили на вузьку стежину» на вірші Лу Ін Шан символізує початок шляху ліричного героя циклу. Немало вражень, які супроводжують ліричного героя, додають арії ознак дієвості, що відповідає першим частинам багатьох європейських циклічних творів. Якщо пісненим аріям прийоми колоратури здебільшого не властиві, то каденції — квінтесенція колоратури. В основаних на колоризуванні інтонацій основних розділів арії каденціях метафорично втілений образ звивистої стежини («вигини» колоратурної мелодії). У серединній каденції метафоричне відображення звивистої стежини поєднано зі стрибками в мелодії, що демонструють властиву їй «примхливість», «вигадливість» у поєднанні «висот» і «низів» шляху, яким із легкістю йде юний ліричний герой. У прикінцевій каденції Шан Деї застосовує *staccato* й *diminution*, що сприяє втіленню ідеї відтворення легкості у виконавчій драматургії (*leggiere* — найважливіший прийом виконання колоратури). Головною ідеєю поетичного тексту Лу Ін Шан є подолання ліричним героєм втоми під час ходи звивистою стежиною. Поетичну ідею Лу Ін Шан композитор перетворив на музичну метафору. Її значення полягає в легкості виконання колоратури, що відбиває красу «солодких звуків пісень», які супроводжують ходу. Партія фортепіано в каденціях стає віртуозною завдяки використанню прийомів колоратури. Кульмінація віртуозності — прикінцева каденція, у якій композитор відтворив своєрідне творче змагання між піаністом і вокалістом. У фінальній каденції простежуються ознаки концертності. Національний колоратурний стиль, створений Шан Деї, охоплює не тільки вокальну, але й фортепіанну партію, набуваючи вокально-інструментального виміру, про що свідчать елементи концертності. Тлумачення колоратури на основі принципу концертності поширене в європейській опері, де співак здійснює діалог-змагання з облігатним інструментом. Вокально-інструментальне тлумачення колоратурного стилю в аріях Шан Деї успадковане від західноєвропейської опери як основи мистецтва національної колоратури Новітнього Китаю.

Друга колоратурна арія «Біла тополя виросла на чорній землі» на вірші Шо Ю Чан витримана в епічному стилі, виконує функцію вокально-інструментальної поеми про світове древо, центр світобудови, що поєднує полюси його сакрального хронотопа. Темп прелюдії надає арії ознак повільного центру циклу. Важливість деталей символіко-метафоричного опису, повтори рядка («На чорній землі виросла висока біла тополя»), який виконує функцію рефрену в процесі формоутворення, свідчать про те, що китайський композитор створив колоратурну арію в епічному стилі.

Метафорою поетичного тексту, сутність якої визначила особливості колоратурного стилю арії, є образ тополі, що поєднує небо й землю, чорне (цвіт землі) та біле (символ квітучого дерева), символізує непохитність душі й волі особистості, забезпечує гармонію світобудови. Розкриття ху-

дожньої концепції поетичного тексту в прийомах колоратури, що набуває метафоричного тлумачення, пов'язане з поєднанням у вокальній та інструментальних мелодіях високого й низького регістрів.

Образ квітучої тополі — аналог квіткової символіки європейського середньовічного колоридування, зумовленого змістом поняття «Flores» (квіти), визначило національне китайське трактування колоратури як подоби квітів.

У другій арії стверджуються ідеї духовної й фізичної опори, об'єднання високого та низького регістрів вокального діапазону, так само необхідні для досконалого виконання колоратури, як і легкість. Символічним утіленням цих виконавських завдань є головний смислообраз арії — «висока біла тополя на чорній землі».

Перший розділ основної частини арії оснований на хвилеподібній мелодії пісенно-оповідального типу. У партії фортепіано важливу роль відіграють прийоми колоратури (деминуції, трелі, пасажі, стакато). Серединні каденції — найтриваліший у межах арії колоратурний епізод (охоплює 12 тактів). Висхідне спрямування мелодії акордовими звуками, що випереджаються форшлагами, сполучення легато, стакато, диминуції, стрибків — прийоми колоратури, використані для метафоричної передачі змісту арії. У мініатюрній прикінцевій каденції стверджується метафорична ідея арії: взаємозв'язок «низу» й «верха» «світового древа», що символізує все-світ, здійснюється за допомогою контрастного-діалогічного зіставлення висхідних і низхідних пасажів у вокальній і фортепіанній партіях.

Третя арія «Дівчата Тибету, ставайте в хоровод» (на вірші Шо Ю Чан) подає скерційне тлумачення колоратури, зумовлене художнім завданням метафоричного розкриття ключового образу поетичного тексту — прихливого, різнобарвного дівочого хороводу. Подібно до його вільного плину, звучить вокально-інструментальна колоратура.

Нетактована вокально-інструментальна прелюдія імпровізаційна: відносна свобода регламентована ритмічно й висотно визначеним «місцем і часом» тривалості звуків. Розмаїтістю прийомів вирізняється колоратурна мелодія, серед яких — морденти, глісандо, подвійний форшлаг. Широкий є вокальний діапазон прелюдії: рівний терцдецимі, він захоплює «h» малої октави, що на тон перевищує узвичаєний норматив нижнього регістру робочого діапазону європейського колоратурного сопрано.

У арії «Дівчата Тибету» метафоричному втіленню мистецтва колоратури сприяє поетичний образ квітів. Поняття «квіти» символізувало колоратуру в європейському мистецтві: латинським «*flores*» позначалися прикраси мелодії в середньовічній Європі. Шан Деї в 1970-і рр. з квітковою символікою пов'язував поширення колоратури в китайській вокальній музиці. Метафоричний образ квітів з розвитком музичної драматургії посідає дедалі значніше місце в арії. Якщо на початку смислообраз «квіти» в поетичному тексті трапляється лише один раз, то в прикінцевому розділі він, пересемантизований і багаторазово повторений, відіграє важливішу роль. Вербальна пересемантизація смислообразу «квіти» зумовлена його анімацією: подібно

до квітів, розквітають посмішки тибетських дівчат, котрі танцюють. Якщо під час першого використання в поетичному тексті смислообразу «квіти» його колоратурне втілення пов'язане з фортепіанною партією, то в другому розділі арії «квіткова» мелодія домінує й у вокальній партії. Образ квітів виконує пріоритетну функцію в метафоричному трактуванні колоратури.

Функцію метафоричного втілення колоратури має поетичний образ пісні тибетських дівчат, якому відповідає фрагмент вокальної колоратури, оснований на висхідному прямуванні фіоритур.

До метафор третьої арії, що сприяють виконавському відтворенню колоратури, належить *образ* легкого кроку. Ідея легкості виконання прийомів колоратури (*leggiero*), уперше проголошена в початковій арії, у третій виконує функцію виконавського принципу, значення якого поширюється на весь цикл. У третій арії сформована *система музично-поетичних образів*, які метафорично розкривають виражальну сутність колоратури. Збільшення кількості метафоричних образів з розвитком музичної драматургії аналогічне нарощуванню щільності колоратурних прийомів, колоратурних фрагментів до фіналу арії. Колоратурні каденції не тільки контрастно зіставляють пісенні розділи, але й логічно їх продовжують. Крещендування колоратури зумовлює посилення віртуозності та значеннєвої напруженості арії.

Фінальна арія «Спогади молодості» (вірші Цун Чи Ю) розкриває змістові можливості колоратури й жанру колоратурної арії в ремінісцентно-філософському ракурсі. З фінальною арією циклу композитор пов'язав завдання узагальнення змісту попередніх частин на основі ремінісцентного методу, спогадів про минулу молодість, «сліди» якої виявляються в нагадуванні тих уявлень-метафор, що становили зміст попередніх арій. У фінальній колоратурній арії ліричний герой, досягнувши віку мудреця — знакового в китайській класичній поезії, відповідає на одне із «вічних питань» буття: чи збереглися «сліди молодості» наприкінці життя людини?

Структура фінальної колоратурної арії дозволяє простежити паралелі зі структурою традиційного для європейського мистецтва сольного висловлення оперного героя. Розділи фортепіанно-вокальної прелюдії твору Шан Деї за структурою відповідають оркестровому вступу й речитативу, що передують основній частині, яка за своїми ознаками співвідноситься з оперною арією з розгорнутими серединною та заключною каденціями.

Прелюдія містить два образи — дві частини: спогади про молодість (музичний матеріал інструментального вступу) і речитативні питання про її «сліди». Частини прелюдії, контрастні за тембровим і мелодійним оформленням, мають єдину фортепіанну фактурну основу, що дозволяє тлумачити їх як мініатюрний цикл прелюдій.

Тема-хвиля, що у фортепіанній прелюдії символізує ідеальний образ вічної молодості, спогади про яку опромінюють душу ліричного героя арії, котрий досяг зрілості. Фортепіанна тема-хвиля має подвійний образний зміст: у значенні музичного символу молодості та спогадів про неї. Речитативна вокально-інструментальна прелюдія основана на інтонації запитання, що бентежить ліричного героя: «Де ж сліди моєї молодості?». Структура пре-

людії визначає зміст фінальної арії — пам'ять про молодість і пошук її слідів у зрілі роки. Використання прийомів колоратури (форшлагги, стрибки, стакато на звуках тетракорду) у прелюдії надає питанню ліричного героя драматизму. Відбувається *процес колоратуризації речитативного стилю*.

Власне, арія є відповіддю на питання, яке хвилює ліричного героя твору. Репліка «Я відповім тобі пісню» має важливе значення, оскільки засвідчує, що арія набуває значення пісні, яка завершується колоратурною каденцією. Знову проявляється значимість такої жанрової ознаки арій Шан Деї, як контрастне зіставлення пісенного й колоратурного розділів.

У поетичному тексті центрального розділу арії ліричний герой виявляє «сліди молодості» у світі, що оточує його, у його колишніх діяннях. Фінальну функцію заключної арії засвідчує долучення до поетичного тексту уявлень-метафор, які відігравали роль ключових у попередніх колоратурних аріях. Поле, що береже сліди молодості ліричного героя в прикінцевій арії, викликає асоціації з чорною землею, на якій вироста «висока біла тополя» (2 арія); «терниста стежина» пов'язує з образом «звивистої стежини» початкової арії; уподібнення слідів молодості «бутонові, що розпускається», актуалізує квіткову символіку як поетичний *аналог* колоратури («flores»).

Інтонанційною моделлю колоратурного опрацювання в каденціях є прелюдія. Процес колоратуризації охоплює вокальну й інструментальну частини прелюдії, що містять музичні символи молодості. Каденція, основана на колоратурному перетворюванні теми молодості з прелюдії, засвідчує долучення до духовного світу героя, котрий досяг віку зрілості, енергії молодості. Так стверджується *центральна ідея прикінцевої арії й усього циклу — єдність молодості та зрілості*.

Зміст прикінцевої арії актуалізує роль романтичного методу автобіографізму: ліричний герой, котрий, як і композитор, досяг похилого віку, знаходить «сліди молодості» в плодах власної творчої діяльності, мудрості, можливості перетворювати мрії на реальність. Прояв принципу автобіографізму у фінальній арії дозволяє поширити його дію на весь цикл. Три початкові арії — картини молодості, відбиті в спогадах, прикінцева — висновок, що її «зерна» дали «плоди» в зрілі роки. Колоратурним аріям Шан Деї пізнього періоду творчості характерна взаємодія автобіографічного й ремінісцентного творчих методів.

Кожна з арій виконує певну функцію в циклічній структурі. Подієва функція властива першій з них; друга, якій притаманні ознаки повільного центру, є епічною картиною; третю характеризує скерційність, четверту — філософське узагальнення змісту попередніх частин. Розмаїтість функцій арій підкреслює їхню роль у циклоутворенні, демонструє виражальні можливості колоратури в системі національного стилю.

Цикл колоратурних арій Шан Деї, зважаючи на властиву йому символіку, традицію метафоричного уподібнення періодів людського життя порам року, можна назвати **«Пори року»**. Метафоричний принцип трактування колоратури відображається в наведеній назві, що тематично об'єднує арії.

Пізні колоратурні арії Шан Деї відбивають жанрову логіку, властиву неаполітанській *opera-seria*. У ній, відповідно до концепції Т. Н. Ливанової, кожна з арій, що йде одна за іншою, утворює своєрідну ліричну вершину. У результаті неаполітанська *opera-seria* постає як своєрідний ланцюг ліричних кульмінацій. Оскільки пізнім колоратурним аріям Шан Деї як циклічному утворенню характерна подібна до *opera-seria* логіка утворення кульмінацій, їхня організація може бути уподібнена жанрові *opera-seria*, трактованому в монологічному й мініатюрному аспектах.

Висновки. Герменевтичний підхід до аналізу пізніх арій Шан Деї дозволив дійти таких висновків. Композитор на основі метафоричного тлумачення прийомів колоратури створив унікальне жанрове явище в історії китайського вокального мистецтва початку ХХІ ст. — цикл колоратурних арій (цикл арій у колоратурному стилі), що має деякі ознаки, властиві *opera-seria*. Отже, історична роль Шан Деї не обмежується створенням колоратурних мелодій, національного колоратурного стилю, китайської колоратурної арії (саме про ці заслуги композитора пишуть китайські музикознавці). Шан Деї — творець оригінального жанрового явища в китайській музичній культурі — циклу колоратурних арій, об'єднаних метафоричним тлумаченням прийомів колоратури, що має ознаки, характерні жанру *opera-seria*.

Перспективи подальшого дослідження пов'язані з розглядом ранніх колоратурних арій композитора.

Список використаних джерел

1. Алексеев В. М. Китайская литература : избр. тр. / В. М. Алексеев. — М. : Наука, гл. ред. вост. лит, 1978. — 596 с.
2. Рощенко Е. Г. Новая мифология романтизма и музыка (проблемы энциклопедического анализа музыки) / Е. Г. Рощенко. — Харьков : ХНУРЕ, 2004. — 288.
3. У Хун Юань Китайская художественная песня: история и теория жанра. — Диссертация на соискание ученой степени кандидата искусствоведения. — Харьков, 2016. — 231 с.

References

1. Alekseyev V. M. Kitayskaya literatura : izbr. tr. / V. M. Alekseyev. — M. : Nauka, gl. red. vost. lit. 1978. — 596 s.
2. Roshchenko E. G. Novaya mifologiya romantizma i muzyka (problemy entsiklopedicheskogo analiza muzyki) / E. G. Roshchenko. — Kharkov : KhNURE, 2004. — 288.
3. U Hong Yuan. Kitayskaya khudozhestvennaya pesnya: istoriya i teoriya zhanra. — Dissertatsiya na soiskaniye uchenoy stepeni kandidata iskusstvovedeniya. — Kharkov. 2016. — 231 s.

UDC 784.3.087.612:801.73

Cao He, postgraduate of the Department of Theory of Music and Piano, Kharkiv State Academy of Culture, Kharkiv

HERMENEUTIC APPROACH TO THE APPREHENSION OF METAPHORICAL CONTENT OF COLORATURA ARIAS OF THE LATE PERIOD OF SHANG DEI'S CREATIVE WORK

The aim of the article is to determine the specific character of the metaphoric interpretation of coloratura of Shang Dei's arias.

Research methodology is provided by the unity of hermeneutic, genre and style, and stylistic types of analysis, the use of which is conditioned by the objective to apprehend the metaphorical content of Shang Dei's coloratura arias.

Results. The author establishes the metaphorical content of Shang Dei's coloratura arias, belonging to the late period of the composer's creative work, on the basis of the hermeneutic approach to the analysis of music and poetic integrity. It is claimed that on the basis of the metaphorical interpretation of coloratura techniques the composer has created a unique genre phenomenon in the history of Chinese vocal art of the early twenty-first century — coloratura arias cycle (the cycle of the arias in coloratura style), which has the features typical of the numbered nature of the Neapolitan opera-seria. Shang Dei is presented as the creator of the Chinese coloratura melody and coloratura aria, national coloratura style, original genre phenomenon — cycle coloratura arias, united by the metaphorical interpretation of coloratura techniques, which has featured the genre of opera-seria.

Novelty. An attempt is made at identifying the specific character of the Chinese coloratura melody, style, the genre of coloratura arias, establishing the genre features of arias cycle, united by the metaphorical interpretation of coloratura techniques, in the late period of Shang Dei's creative work.

The practical significance lies in the use of the analytical aspects of the study in teaching the course «Music Culture of non-European Civilizations» and in the performance interpretation of coloratura arias of the Chinese composer.

Keywords: *genre of coloratura aria, vocal cycle of coloratura arias, metaphoric coloratura interpretation.*

Надійшла до редколегії 23.03.2017 р.